

Savukoskella 9.12.2009

Arvoisa vastaanottaja,

Lähetin elokuussa kuluvaan vuotta 533 kirjettä Savukoskelta vuosien 1979 – 2006 välisenä aikana pois muuttaneille, nyt 18 – 44 vuotiaille henkilöille, joiden kotikunta on jokin muu Suomen kunta kuin Savukoski. Pyysin kirjeessä Soklin kaivoshankkeesta ja sen mahdollisesti tarjoamista työpaikoista kiinnostuneita henkilöitä ottamaan minuun yhteyttä sähköpostitse sillä ajatuksella että voin myöhemmin tiedottaa Soklin kaivoshankkeeseen liittyvistä tapahtumista niin ikään sähköpostitse.

Tähän mennessä vastauksia on tullut kolmisenkymmentä. Rehellisesti sanoen odotin että osumia olisi tullut enemmän. Ehkäpä se, että Soklin kaivoshanke on vielä paljolti suunnittelupöydällä eikä konkretiaa saati lukkoon lyötyjä päivämääriä ole, pelotti vastaanottajia eikä vastauksia tullut kasapäin. Mutta hyvä näin. Hankkeesta tiedotetaan sitä mukaan kun tiedotettavaa on ja toivottavasti suunnitelmat jossain vaiheessa myös konkretisoituvat. Soklin kaivosjunaan pääsee mukaan myöhemminkin.

Soklin kaivoksen, rautatien sekä voimalinjan YVA – prosessien loppukokous pidettiin 26.11.2009 Savukoskella luontotalon auditoriossa. Tilaisuudessa yhteysviranomaisen YVA – prosessien vastuhenkilöt, ylitarkastajat Juhani Itkonen ja Leena Ruokanen esittelivät selvitykset sekä niistä saadut lausunnot. Näiden lisäksi ylitarkastaja Liinu Törvi esitteli YVA – selostuksiin liittyvät Natura-arvioinnit. Ympäristövaikutusten arvioinnin lisäksi sosiologi Kalle Reinikainen esitteli tilaisuudessa tekemäänsä tutkimusta kaivoksen sosiaalisista vaikutuksista. Tutkimus valmistuu tämän vuoden loppuun mennessä ja siitä tiedotetaan ainakin sokli – sivujen kautta.

Tilaisuudessa mukana ollut Yara Suomi Oy:n toimitusjohtaja Heikki Sirviö päivitti Soklin kaivoshankkeen tilanteen yhtiön näkökulmasta. Yara Suomi on tässä vaiheessa käyttänyt Soklin kaivoshankkeen valmisteluun liki seitsemän miljoonaa euroa. Hanke on osoittautunut varsin vaikeaksi sekä byrokratian kannalta että tekniseltä toteutukseltaan. Soklin fosfori on sitoutunut tiiviisti yhteen raudan kanssa ja niiden erottaminen toisistaan on osoittautunut hankalaksi.

Yara tekee tulevan talven ja ensi kevään aikana selvityksiä vaihtoehdosta että Soklin fosfaattimalmi kuljetetaan rikastettavaksi Venäjän Kovdoriin. Yhtiö selvittää Venäjä-vaihtoehdon toteuttamiskelpoisuuden niin teknisesti kuin taloudellisestikin samalle tasolle kuin kokonaan Suomen puolella tapahtuvan tuotannon kohdalla on jo tehty. Tämän valmistuttua syksyllä 2010 yhtiö on valmis arvioimaan hankkeen kannattavuutta. Investointipäätös saadaan näin ollen aikaisintaan vuonna 2011 ja tuotanto päästäisiin aloittamaan vuonna 2015 tai 2016.

Säteilyturvakeskus tekee Soklin alueen radiologista perustilaselvitystä, jossa nimensä mukaisesti selvitetään malmion ja lähialueen radioaktiivinen säteilytilanne ennen kaivostoimintaa. Soklin fosfaattimalmiossa, kuten lähes kaikissa maailmalla tunnetuissa fosfaattimalmioissa, on mukana jonkin verran radioaktiivisia aineita. STUK on tehnyt perustilaselvitystä vuoden 2008 kesästä saakka. Alueelta on otettu näytteitä niin vesistä, maaperästä kuin elollisistakin olioista kahden edellisen kesän aikana. Perustilaselvityksen loppuraportti valmistuu toukokuussa 2010. Tammikuun 12. päivä Savukosken kunnanvirastolla pidetään kesäkauden 2009 tulosten esittelytilaisuus. Tilaisuudessa sekä esitellään tutkimustuloksia että varataan aikaa keskustelulle Sokliin liittyvistä säteilyasioista ja säteilystä yleensä. Tilaisuus alkaa klo 18 ja siihen on vapaa pääsy.

Savukosken kunnanhallitus päätti 7.12. hakea rahoitusta Sokliin valmistautumishankkeen jatkohankkeelle *Savukoski ja Sokli – kasvun käynnistäminen*. Hankkeessa on tarkoitus jatkaa valmistautumishankkeessa kesken tai jopa kokonaan tekemättä jääneitä asioita sekä pureutua hankkeen aikana esille tulleisiin uusiin ongelmiin. Kolmivuotisen hankkeen budjetti on noin 200 000 euroa, johon haetaan Lapin liitolta maakunnan kehittämisrahaa seitsemänkymmentä prosenttia eli noin 145 000 euroa. Mikäli hankkeelle saadaan rahoitus, sen on määrä alkaa heti Sokliin valmistautumishankkeen päätyttyä toukokuun lopussa ensi vuonna.

Sokliin valmistautumishanke on tilannut Helsingin yliopiston ruralia – instituutilta tutkimuksen, jossa selvitetään Soklin kaivoksen aluetaloudellisia vaikutuksia. Tutkimus keskittyy kaivoksen vaikutuksiin Savukoskella ja naapurikunnissa. Tutkimuksen on määrä valmistua ensi huhtikuun loppuun mennessä. Ruralian kaivostutkimukset saivat epäilyksen varjon ylleen kun Lapin yliopiston professori Asko Suikkanen esitti että kaivosten työllisyysvaikutukset, verotuotot ja jopa kaivosten eliniät on arvioitu yläkanttiin. Suikkanen perusti kritiikkinsä Talvivaaran kaivoksen tämän hetkiseen tilanteeseen. Niin professori Hannu Törmä ruraliasta kuin Talvivaaran kaivosyhtiön edustajakin vastasivat Suikkasen väitteisiin huomauttamalla että Talvivaaran kaivos ei vielä toimi täydellä teholla ja kaikki vaikutukset aluetalouteen eivät ole vielä nähtävissä. Talvivaara avattiin juuri kansainvälisen talouskriisin puhjettua ja perusmetalleja tuottavassa kaivoksessa tämä luonnollisesti näkyy kysynnän laskuna.

Jos kaivosalan koulutus kiinnostaa, alkuvuonna on alkamassa useita kiinnostavia opintoja. Teknillisen korkeakoulun koulutuskeskus TKK Dipoli aloittaa helmikuussa insinööreille suunnatun kaivosalan muuntokoulutuksen. Koulutukseen valitut pääsevät opintojen aikana työsuhteeseen johonkin kaivokseen. Toistaiseksi Sokliin työllistyminen ei ole mahdollista mutta työllistyminen Yaran Siilinjärven kaivokselle voi olla hyvä reitti päästä myöhemmin mukaan Sokliin. Hakuaika koulutukseen päättyy 17.12.2009, joten siitä kiinnostuneiden on syytä kiirehtiä. Oulun Mining School käynnistää niin ikään ensi keväänä vastaavan kaltaisen kaivosalan täydennyskoulutusohjelman. Koulutus kestää vuoden 2012 loppupuolelle. Ohjelman rungon muodostavat 2-päiväiset seminaarit, joista useat järjestetään kaivospaikkakunnilla eri puolilla Suomea. Lisäksi ohjelma sisältää messutapahtumia, ulkomaan excursion sekä lopputyön laatimisen.

Kolmas kiinnostava kaivuskoulutusohjelma on Rovaniemen ammattikorkeakoulussa maaliskuun alussa alkava kaivosalan työnjohtajakoulutus tekniikoille ja insinööreille. Koulutuksen tavoitteena on kouluttaa ammattitaitoisia kaivosalan työnjohtajia Lapissa avattaviin kaivoksiin. Pohjakoulutusvaatimuksena on vähintään teknisen alan opistoasteen tutkinto (teknikko tai insinööri). Soveltuvat alat ovat mm. kone- ja rakennus, automaatio, sähkötekniikka, tietotekniikka ja prosessitekniikka. Kaikista edellä mainituista koulutusohjelmista saat näppärästi lisätietoja osoitteesta www.sokli.fi.

Tässä tärkeimmät Soklin osalta tällä kertaa. Kaivoshanke edistyy seuraavan puolen vuoden aikana paljolti näkymättömissä, myös meiltä savukoskilaisilta. Kaivosyhtiö tekee omia selvityksiään, ruralian tutkijat omiaan ja minä täällä kunnanvirastolla omiani. Asiat kuitenkin edistyvät ja lähestyn teitä vielä myöhemmin ennen toukokuun loppua ja nykyisen työsuhteen päättymistä. Toivottavasti jatkohanke saa rahoituksen ja Sokliin valmistautumista voidaan jatkaa täällä Savukosken kunnassakin.

Jos edellä esitetty herätti kysymyksiä tai kommentteja, otan niitä mielelläni vastaan puhelimitse 040-8292946 tai sähköpostitse janne.mukkala@savukoski.fi

Mukavaa joulun odotusta

Janne Mukkala
projektisihteeri
Sokliin valmistautumishanke
Savukosken kunta